

Lubusza, dnia 30.12.2016r.

Podsumowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubusza

Podstawa prawna

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Gminy Lubusza” wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. póź. 353 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą ooś.

Na podstawie art. 43 ust. 2 ww. ustawy do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, załącza się podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wynikającym z art. 55 ust. 3 ustawy ooś zawierającej m. in. informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Planowane przedsięwzięcia strategiczne przewidziane do realizacji w ramach „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubusza” to m.in.:

- ✓ termomodernizacja budynków,
- ✓ zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- ✓ modernizacja dróg oraz oświetlenia,
- ✓ budowa ścieżek rowerowych,
- ✓ wymiana źródła ciepła,
- ✓ działania edukacyjne.

Ma to na celu zwiększenie efektywności energetycznej, a tym samym zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych, zmniejszenie wykorzystania kopalnych źródeł energii, co w dużej mierze wpłynie na poprawę jakości wszystkich komponentów środowiska. Działania te, są zgodne z celami, a także wytycznymi dokumentów wyższych szczebli. Dodatkowo, mają one już określone konkretne nakłady finansowe oraz czasowe wraz ze szczegółowym określeniem wymiernych korzyści środowiskowych takich jak: roczna oszczędność energii czy roczne zmniejszenie emisji CO₂.

Głównym problemem w dokonywanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu jest stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu. Jest to typową cechą tego typu opracowań.

Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia - zadania w ramach PGN mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Dokumenty te, mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, dlatego brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności, które wynikają z niedostatków techniki bądź też luk we współczesnej wiedzy.

Ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z w/w ustawą Prognoza oddziaływania na środowisko „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza”

- zawiera informacje o zawartości projektu Planu, głównych celach dokumentu oraz powiązaniach projektu z dokumentami wyższego rzędu,
- określa, analizuje i ocenia: stan środowiska w gminie, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia Planu oraz przewidywane potencjalne oddziaływanie na środowisko (na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, itd.) wynikające z realizacji zapisów znajdujących się w Planie,
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji zapisów znajdujących się w Planie.

PGN to dokument, który definiuje wizję gminy, a także wytycza strategiczne cele i podstawowe kierunki działania w latach 2016-2020. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Cele są konkretnie określone, mierzalne, realne i określone w czasie.

Głównym celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest ograniczenie emisji.

Podstawą do opracowania planu jest wykonanie inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych z obszaru gminy, opartej na jej bilansie energetycznym. W inwentaryzacji ujęte są budynki publiczne i mieszkalne oraz transport.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem niezbędnym do pozyskania funduszy unijnych w latach 2015-2018 m.in. na termomodernizację budynków, wymianę kotłów, transportu publicznego czy wdrażania odnawialnych źródeł energii.

Plan gospodarki niskoemisyjnej ma m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2018, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- poprawy jakości powietrza.

Podsumowując należy stwierdzić, że realizacja przedmiotowego Planu będzie miała pozytywny wpływ na stan środowiska, w szczególności na zdrowie człowieka. Stwierdzone w ramach opracowywania Prognozy negatywne oddziaływania są nieliczne i w większości mają charakter lokalny. Istnieje także bardzo duża szansa wyeliminowania negatywnych oddziaływań poprzez stosowanie odpowiednich standardów wykonywania prac polegających na wymianie starych pieców na nowe oraz prowadzeniu prac termomodernizacyjnych. Należy jednocześnie zauważyć, że obowiązki te wynikają wprost z obowiązujących przepisów.

Ponadto można założyć, że zalecane wskazywane w ramach Planu:

- działania w zakresie edukacji oraz popularyzacji wiedzy w zakresie szkodliwości i możliwości osiągnięcia dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 w powietrzu i dopuszczalnych częstości przekraczania tych poziomów,

- możliwe sposoby finansowania tych działań polegających na wymianie starych pieców na nowe oraz termomodernizacji budynków, pozwolą na osiągnięcie dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 w powietrzu.

Realizację Planu należy pozytywnie ocenić w odniesieniu do kwestii związanych z ochroną zabytków oraz wzrostu walorów krajobrazowych gminy Lubsza. Dodatkowo należy podkreślić, że przeprowadzenie prac polegających na wymianie pieców (a przez to wymuszenie prac remontowych) nie tylko będzie powodowało podnoszenie wartości modernizowanych budynków, ale także w wielu przypadkach poprawiony zostanie ich stan techniczny jak również podwyższone zostaną ich standardy termoizolacyjne, co pozwoli ograniczyć wydatki energetyczne niezbędne do ich ogrzewania.

Zakładać należy, że realizowana zgodnie z założeniami Planu działalność edukacyjna będzie promowała ogrzewanie zmniejszające emisję zanieczyszczeń do powietrza i uświadamiała, jaki jest wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi.

Ze względu na negatywny wpływ, na środowisko i zdrowie, zanieczyszczeń powietrza, dotrzymanie określonych norm obwarowane jest sankcjami ze strony Unii Europejskiej. Wskazanie właściwych działań dla ich dotrzymania wymaga zidentyfikowania przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz rozważenia możliwych sposobów ich likwidacji.

Na podstawie wykonanych analiz nie stwierdzono możliwości występowania oddziaływań transgranicznych związanych z realizacją Planu. Nie stwierdzono także możliwości występowania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Opinie właściwych organów: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 47 ustawy o oś, zostało poprzedzone uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w PGN z:

- ✓ Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu - pismo z dnia 13.07.2016r. znak: WOOŚ.411.70.2016.MO,
- ✓ Opolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Opolu - pismo z dnia 25.07.2016r., znak: NZ.9022.1.174.2016.JG.

Głównym celem Prognozy była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem zadań Planu oraz określenie ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi.

Na podstawie art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. póź. 353 z późn. zm.) PGN wraz z Prognozą zostały pozytywnie zaopiniowane przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu - pismo z dnia 25.11.2016r., znak: WOOŚ.410.154.2016.MO,
- Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu – pismo z dnia 10.11.2016r., znak: NZ.9022.1. 176.2016.JG

Zgłoszone uwagi i wnioski w ramach konsultacji społecznych

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. póź. 353 z późn. zm.) przeprowadzono postępowanie z udziałem społeczeństwa. Projekty dokumentów tj. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza” wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko ” poddane zostały konsultacjom społecznym, które trwały od 17.10.2016 r. do 08.11.2016 r.

Informację o rozpoczęciu konsultacji zamieszczono na stronie Urzędu Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Lubszy oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Lubszy.

Uwagi i wnioski mogły być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001r. o podpisie elektronicznym. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Wójt Gminy Lubsza.

W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy Gminy Lubsza nie wnieśli uwag i wniosków do PGN oraz Prognozy.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza”

Regularne monitorowanie wdrażania Planu z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników, a następnie wprowadzenie do Planu stosownych poprawek pozwala ocenić, czy samorząd lokalny osiąga obrane cele, jak również umożliwia wprowadzenie – jeśli to konieczne - środków naprawczych. Przeprowadzanie monitoringu powinno być przeprowadzane według określonej procedury. Procedura monitorowania i oceny składa się z następujących etapów:

- systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Planu, zgodnie z charakterem zadania (np. ilość i rodzaj budynków poddanych termomodernizacji, ilość wymienionych palenisk, ilość i rodzaj modernizowanego oświetlenia, itp.). Dane powinny być gromadzone na bieżąco, natomiast zestawienia informacji powinny być przygotowane raz na rok, za rok poprzedni,
- uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych,
- przygotowanie raportu (zestawienia) z realizacji zadań ujętych w planie:
 - analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Planu,
 - określenie stopnia wykonania zapisów Planu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
 - analiza przyczyn odchyłeń oraz określenie działań korygujących, polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
 - przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących, a w razie konieczności – aktualizacja Planu.

Monitoring stanowi bardzo ważną część procesu wdrażania *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej*. Regularny monitoring, któremu towarzyszy odpowiednia adaptacja *Planu*, pozwala ten proces stale usprawniać. Określanie wielkości wskaźników monitorowania powinno następować w kolejnych Raportach z realizacji *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej*.

Właściwe określenie wskaźników służących ocenie rezultatów wdrażania Planu ma kluczowe znaczenie dla monitoringu. W większości przypadków samo wyliczenie wskaźników nie pozwoli na uzyskanie pełnego obrazu rezultatów uzyskanych w wyniku wdrożenia Planu – konieczne jest jeszcze ich porównanie z wartością wskaźników w roku odniesienia.

Proponuje się określenie dwóch poziomów wskaźników monitorowania:

- wskaźniki strategiczne:

- poziom redukcji emisji CO₂ z terenu Gminy Lubsza w roku raportowania, odniesiona do roku odniesienia (2013),
- poziom redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do roku odniesienia (2013),
- udział zużytej energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

Zgodnie z przyjętym pakietem energetyczno-klimatycznym do 2020 r. Unia Europejska:

- o 20 % zredukuje emisje gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990r.,
- o 20 % zwiększy udział energii odnawialnej w finalnej konsumpcji energii (dla Polski 15%),
- o 20 % zwiększy efektywność energetyczną, w stosunku do prognoz BAU (ang. business as usual) na rok 2020.

Sugeruje się przygotowywać i przedkładać Radzie Gminy Raport z realizacji i wdrażania *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej* co 4 lata począwszy od dnia złożenia Planu. Jego celem jest ewaluacja, monitoring oraz weryfikacja procesu wdrażania i realizacji.

Raport z wdrażania *Planu*... ma obejmować wyniki aktualnej inwentaryzacji emisji CO₂ (tzw. kontrolna inwentaryzacja emisji).

Sporządzanie raportu należy zacząć od zgromadzenia danych wejściowych (tj. dane z roku bazowego), koniecznych do sporządzenia dokładnej aktualizacji inwentaryzacji emisji.

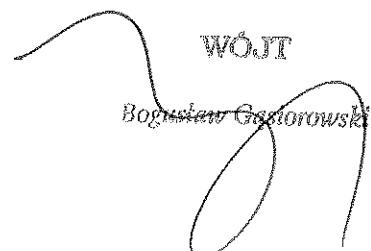
Niezbędna jest współpraca z:

- przedsiębiorstwami energetycznym,
- zarządcami nieruchomości,
- firmami i instytucjami,
- przedsiębiorstwami produkcyjnymi,
- mieszkańcami,
- przedsiębiorstwami komunikacyjnymi.

Raport powinien zawierać informacje o charakterze opisowym i ilościowym dotyczące wdrożonych środków i ich wpływu na zużycie energii oraz wielkość emisji CO₂, jak również analizę procesu realizacji *Planu*, uwzględniającą ewentualne, konieczne do wprowadzenia działania korygujące i zapobiegawcze (po wykryciu nieprawidłowości, bądź nieprzewidzianych w *Planie*) trudności w procesie realizacji. Raport zawierać powinien również informacje o wdrażaniu działań i przedsięwzięć przewidzianych w harmonogramie *Planu*. Obejmuje on również analizę bieżącej sytuacji i pojawiających się tak nowych trendów, możliwości jak i rozwiązań technicznych.

Integralną częścią Raportu jest również wypełniona tabela wskaźników monitorowania (wskaźniki strategiczne i wskaźniki operacyjne) wraz z określoną wartością i trendem dla poszczególnych wskaźników.

WÓJT
Bogusław Gąsiorowski

Lubsza, dnia 30.12.2016r.

Uzasadnienie

zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza”

Procedura przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została określona w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. póź. 353 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą ooś.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 47 ustawy ooś, zostało poprzedzone uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu;
- Opolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, pismem z dnia 13.07.2016r. znak: WOOŚ.411.70.2016.MO, zobowiązał Gminę Lubsza do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i opracowania prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś. Również Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu, pismem z dnia 25.07.2016r., znak: NZ.9022.1.174.2016.JG nie wyraził Gminie Lubsza zgody na odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Planu, dlatego też opracowano w pełnym zakresie prognozę oddziaływania na środowisko.

Opracowane dokumenty: Prognoza oraz PGN, uzyskały pozytywne opinie:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu - pismo z dnia 25.11.2016r., znak: WOOŚ.410.154.2016.MO,
- Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu – pismo z dnia 10.11.2016r., znak: NZ.9022.1.176.2016.JG

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. póź. 353 z późn. zm.) przeprowadzono również postępowanie z udziałem społeczeństwa. Projekty ww. dokumentów poddane zostały konsultacjom społecznym, które trwały od 17.10.2016 r. do 08.11.2016 r.

Informację o rozpoczęciu konsultacji zamieszczono na stronie Urzędu Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Lubszy oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Lubszy.

Uwagi i wnioski mogły być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001r. o podpisie elektronicznym.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Wójt Gminy Lubsza.

W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy Gminy Lubsza nie wnieśli uwag i wniosków do PGN oraz Prognozy.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza został uchwalony - Uchwałą Nr XXXVII/197/2016 Rady Gminy Lubsza z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia do wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubsza.

WÓJT
Bogusław Gąsiorowski

